

Jaczewski, Bohdan

Posiedzenie Rady Naukowej

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 19/4, 771

1974

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POSIEDZENIE RADY NAUKOWEJ

W dniu 7 czerwca 1974 r. obradowała Rada Naukowa Zakładu Historii Nauki i Techniki PAN. Jej posiedzenie otworzył prof. B. Leśnodorski, który odczytał protokół posiedzenia komisji do spraw przewodu habilitacyjnego dr Janiny Żurawickiej. Komisja po zapoznaniu się z pozytywnymi opiniami recenzentów rozprawy habilitacyjnej *Ignacy Radliński (1843—1920). Życie i twórczość* oraz po rozpatrzeniu całości jej dorobku naukowego, postanowiła wystąpić z wnioskiem do Rady Naukowej o dopuszczenie dr J. Żurawickiej do kolokwium habilitacyjnego. Po zaakceptowaniu przez Radę Naukową wniosku komisji dr J. Żurawicka zreferowała główne tezy pracy i przedstawiła swoje stanowisko wobec pytań recenzentów i członków Rady. Po przeprowadzeniu dyskusji Rada Naukowa przyjęła w głosowaniu tajnym kolokwium habilitacyjne oraz podjęła uchwałę o nadaniu dr J. Żurawickiej stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych.

Następnie doc. Irena Stasiewicz-Jasiukowa omówiła przebieg publicznej obrony rozprawy doktorskiej mgra Stefana Zameckiego pt. *Koncepcja nauki w szkole lwowsko-warszawskiej*, przedstawiając w imieniu komisji wniosek o nadanie mu stopnia doktora nauk humanistycznych. W tajnym głosowaniu Rada jednomyślnie zatwierdziła wniosek komisji. W dalszym ciągu obrad Rada Naukowa jednogłośnie zaakceptowała wniosek kierownictwa Zakładu w sprawie powołania dr hab. K. Targosz na stanowisko docenta.

Bohdan Jaczewski

POSIEDZENIE ZESPOŁU HISTORII METODOLOGII

Dnia 11 czerwca 1974 r. odbyło się pod przewodnictwem prof. P. Rybickiego posiedzenie Zespołu Historii Metodologii, na którym dr Henryk Dutkiewicz wygłosił referat *Spoleczne uwarunkowanie wiedzy w koncepcji teoretycznej Maxa Schelera*.

W rozważaniach wstępnych referent wyróżnił cztery etapy rozwoju socjologii wiedzy, a następnie przedstawił dwa zasadnicze stanowiska w wyjaśnianiu istoty związków między wiedzą i jej formami a społeczeństwem. Potem przypomniał słuchaczom pewne dane biograficzne dotyczące M. Schelera (1874—1926) oraz scharakteryzował środowisko, w którym przebiegało życie i działalność socjologa.

Pozostała część referatu dotyczyła ściśle socjologicznych koncepcji Schelera. Zdaniem referenta jego teoretyczną koncepcję socjologii wiedzy należy ujmować w związku z jego antropologią filozoficzną, której naczelnym problemem jest pytanie: kim jest człowiek i jakie jest jego miejsce w świecie.

A o niektóre z założeń schelerowskiej socjologii wiedzy: jest ona częścią socjologii kultury; jest nauką opisową i wyjaśniającą; rozróżnia w niej Scheler to co duchowe i to co realne: socjologia kultury bada przedmioty idealne, byty uwarunkowane duchowo, w odróżnieniu od socjologii realnej, która jest nauką o popędach ludzkich. Konkretna i historyczna postać obiektywizuje się dzięki czynnikom realnym, tj. popędom, instynktom; problemem wyjściowym w aksjomatyce socjologii wiedzy jest problem grupy społecznej, który konstytuuje się wówczas, gdy jej członkowie mają świadomość przynależności do niej.

Cennym wkładem Schelera w socjologię wiedzy jest wyróżnienie różnych typów wiedzy, np.: wiedza zawarta w doświadczeniach ludowych, mitach i legendach; wiedza religijna; wiedza mistyczna; filozoficzna; przyrodnicza; technologiczna i inne. Poza typologią wiedzy wprowadza Scheler także podział na główne jej kate-